

Tadeuš Nemeč

* 12.3.1918 - † 2.11.2003

MUDr. Tadeuš Nemeč sa narodil dňa 12.3.1918 vo Vrútkach, kde prežil celé detstvo až po štúdiá v Bratislave. Gymnázium absolvoval v Martine v roku 1936 a v tom istom roku sa zapísal na Lekársku fakultu Slovenskej univerzity v Bratislave, ktorú absolvoval v októbri 1944. Po ukončení štúdií pracoval ako sekundárny lekár vo viacerých nemocniciach na Slovensku a ako závodný lekár pracoval na Trati družby od júla 1950 do februára 1953 v Slanci, Ťahanovciach a Košiciach. V roku 1952 sa oženil v Košiciach a s manželkou Lujzou mal dve dcéry Lujzu a Arabellu. Od roku 1953 nastúpil pracovať ako závodný lekár v Čsl. plavbe dunajskej až do roku 1958. Od roku 1958 pracoval najprv vo funkcii zástupcu riaditeľa pre liečebno-preventívnu starostlivosť, neskôr ako zástupca vedúceho a

potom ako vedúci odboru zdravotníctva na Západoslovenskom krajskom výbore a neskôr na Ministerstve zdravotníctva ako vedúci odborný referent až do odchodu do dôchodku, na ktorý odišiel v 66 rokoch. Neopustil ani praktickú medicínu a od roku 1959 nepretržite pracoval až do odchodu na dôchodok ako závodný lekár Čs. štátneho filmu v Bratislave. Ako úspešný lekár získal poctu „Zaslúžilý lekár“ ktorý mu bol udelený 14.12.1978.

Celý život boli jeho jediným, najväčším a celoživotným koníčkom šachy. Bol 50 rokov členom šachového oddielu Slovan CHZJD, členom jeho výboru a kandidátom majstra športu v šachu. Počas celého života aj v tejto oblasti získal mnohé víťazstvá a jedným z najvyšších bolo víťazstvo v Tatranskom pohári v roku 1963. Až do neskorej staroby hral šachy a navštevoval šachový klub Slovana a zúčastňoval sa aj v tomto veku turnajov seniorov. Trikrát bol účastníkom medzinárodného šachového turnaja v Bieli, kde získal ako senior jedno z prvých umiestnení.

Svoj život ukončil spokojne a v tichosti vo veku 85 rokov života dňa 2.11.2003.

Prehľad šachovej kariéry

Vyššie 60-ročná šachová činnosť MUDr. Tadeuša Nemca sa začala už v študentských rokoch, kde sa na miestnom gymnáziu vo Vrútkach oboznámil so šachovou hrou. Do Bratislavy prišiel ako vyzretý hráč. V Svoradove sa stretáva s Hulekom, ktorý pôsobí ako tajomník Šachového klubu svoradovských akademikov. Počiatočnú menšiu sebadôveru prekonáva „Taďo“ (prezývka z rodiska) cvičným zápasom práve s Hulekom, neskôr silným korešpondenčným hráčom.

V I. ročníku Turnaja klubových družstiev v roku 1941 obsadil šachový klub tretie miesto, ku ktorému Taďo, hrajúci na 4 šachovnici, prispel ziskom 3 bodov z 5 partii. V roku 1942 hral za akademickú mládež na šiestej šachovnici v zápase proti Chorvátsku, kde remizoval s Mrázkom.

Šachové dianie na Slovensku sa utlmuje, narastajú starosti s dokončením štúdia, a tak sa s MUDr. Nemcom stretávame až v roku 1946 na XIX. zjazde ÚJČS v Moravskej Ostrave. V Bratislave bol MUDr. Nemeč zaradený do vedľajšieho turnaja „A“, kde sa zaradil medzi hráčov I. triedy. V predbežnej skupine obsadil postupové 3. miesto so ziskom 3,5/6 bodu, vo víťaznej skupine delil 1-3. miesto s Mrázkom (Nové Zámky) a Vykydalom (Brno) so ziskom 6,5/9, čím získal nárok na titul ŠZT (šachista zvláštnej triedy).

MUDr. Nemeč sa už v začiatkoch prejavil ako pozičný hráč, dávajúci prednosť opatrnej hre, čo sa veľmi hodilo do klubových súťaží, ale v turnajoch, hlavne v postupových, mu bránila v lepších výsledkoch.

MUDr. Nemeč pôsobil do jari 1953 v Košiciach, kde hrával za Stavebné závody Košice. Vo farbách tohto klubu sa prebojoval do finále celoštátnej súťaže družstiev, ktoré sa hralo koncom roka 1952 v Mariánskych Láznach – klub obsadil 4. miesto. MUDr. Nemeč, hrajúci na 1. šachovnici, získal 7/13, čo mu vyneslo 3. miesto v celkovom hodnotení prvých šachovníč.

V roku 1953 sa presťahoval do Bratislavy. Do roku 1955 (kedy získal titul Kandidát majstra) pôsobil v Slovane Zdravotník a v tomto roku prestúpil do Slovana Bratislava, kde pôsobil do konca svojej šachovej činnosti. Počas 43-ročného pôsobenia v klube, čo už samo o sebe je obdivuhodné, pracoval aj vo výbore a istý čas bol aj predsedom klubu. Slovan Bratislava sa v roku 1963 prebojoval do finále družstiev ČSSR, ktoré sa hralo v Luhačoviciach. MUDr. Nemeč bol zaradený na štvrtú šachovnicu, kde získal 2/3, čím sa významne podieľal na 1. mieste klubu v tejto súťaži. Prispel ku krásnemu úspechu Slovana Bratislava, keď v sezóne 1969/70 obsadil Slovan prvé miesto v I. ročníku celoštátnej ligy. Hral v každom ročníku celoštátnej ligy, po rozdelení v extralige, až po ročník 1986/87.

Spomienky Slovanistov

Dr. Nemeč prežil svoje detstvo vo Vrútkach, kde ako štrnásťročný sa začal oboznamovať s tajomstvami šachu. Mladého Taďa šachová hra veľmi zaujala a počas štúdia na gymnáziu v Martine jej venoval všetok svoj voľný čas. To sa odrazilo na jeho šachovej výkonnosti, ktorá rýchlo stúpala. Po maturite v roku 1936 Taďo pokračoval v štúdiu medicíny na Lekárskej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave. V Svorade, na internáte sa stretol s Jurajom Hukelom, silným praktickým a korešpondenčným hráčom, ktorý pôsobil ako tajomník šachového klubu. Taďo už ako vyzretý šachový hráč sa stal platným členom Šachového klubu svoradovských akademikov. V roku 1941 obsadilo družstvo akademikov v I. ročníku celoslovenského Turnaja akademikov tretie miesto, ku ktorému prispel Taďo hrajúci na 4. šachovnici ziskom 3 bodov z 5 partii.

V roku 1942 Taďo reprezentoval slovenskú akademickú mládež na šiestej šachovnici v medzištátnom zápase proti Chorvátsku, kde dosiahol cennú remízu s Mrázkom.

Pred ukončením náročného štúdia na lekárskej fakulte sa Taďove šachové aktivity na čas utlmili. S Dr. Tadeušom Nemcom sa pri šachovnici stretávajú až v roku 1946 na XIX. Zjazde ÚJČŠ v Moravskej Ostrave, kde dosiahol 50 % možných bodov.

Bratislava bola v roku 1948 dejiskom XX. zjazdu ÚJČŠ a Dr. Nemeč bol zaradený do „A“ turnaja pre hráčov I. výkonnostnej triedy. V predbežnej skupine obsadil postupové 3. miesto so ziskom 3,5/6. Vo finálovej skupine sa podelil o prvé miesto s Marákom (Nové Zámky) a Vykydalom (Brno) so ziskom 6,5/9, čím získal nárok na titul šachista zvláštnej triedy (ŠZT).

Do jari 1953 pôsobil v Košiciach, kde hrával za Stavebné závody Košice, ktoré sa prebojovali do finále celoštátnej súťaže družstiev koncom roka 1952 v Mariánskych láznach, kde klub obsadil 4. miesto. Dr. Nemeč hrajúci na 1. šachovnici získal 7/13 a obsadil 3. miesto v celkovom hodnotení hráčov na prvej šachovnici. V roku 1953 sa presťahoval do Bratislavy, kde hral dve sezóny za Slovan Zdravotník. V roku 1955 získal titul kandidáta majstra a prestúpil do ŠK Slovan Bratislava, ktorého verným členom bol nepretržite až do svojej smrti v roku 2003.

Dr. Nemeč počas svojho 43 ročného pôsobenia v Slovane Bratislava, čo už samo osebe je obdivuhodné, pracoval aj vo výbore klubu a v rokoch 1973 – 1975 bol predsedom klubu.

V roku 1963 Slovan Bratislava zvíťazil v celoštátnom finále družstiev v Luhačoviciach. Členom majstrovského tímu bol aj Dr. Nemeč, ktorý na štvrtej šachovnici získal 2 body z 3partii a odvtedy bol pravidelne zaraďovaný do základnej zostavy A družstva v celoštátnej lige. V sezóne 1969/70 prispel k ďalšiemu veľkému úspechu ŠK Slovan a zisku druhého titulu majstra ČSFR družstiev pre rok 1970.

Po rozdelení Československa Dr. Nemeč hral za extraligové družstvá Slovana až po sezónu 1986/87, z ktorej ho vyradili zdravotné problémy.

Najvýznamnejšie turnaje v šachovej kariére Dr. Nemca:

- 1951 – Myjava, ŠF(7/11) 4. miesto Dr. Nemeč síce nezískal postup do polofinále, ale bol zaradený ako náhradník, no definitívne získal titul ŠZT!
- Ďalej sú to majstrovstvá Slovenska, okrem roku 1956, v ktorom sa pre pracovné zaneprázdnenie nemohol zúčastniť.
- 1952 - Prešov (5,5 /9) s Edmundom Kozmom
- 1954 - Trenčianske Teplice (6,5/12) 5.-6. s P. Krylom
- 1955 - Starý Smokovec (8/13) 3.-4. s Dr. D. Cvekom
- 1957 - Rajecké Teplice (7/13) s Tepperom, Hajdukom a Ivančom

Za dosiahnutý výsledok v Starom Smokovci získal Dr. Nemeč titul kandidát majstra.

Šachovo veľmi významný bol pre neho rok 1956:

- 1956 – Žilina, ŠF (7/11) 3.miesto a postup do polofinále M ČSR
- 1956 – Bratislava, (6,5/15) 10.miesto v polofinále M ČSR.

V roku 1963 Dr. Nemeč vyhral šachový turnaj o Tatranský pohár so ziskom 8/11 a stáva sa na dlhé roky jeho pravidelným účastníkom.

Tatranský pohár sa v roku 1967 hral po prvýkrát ako medzinárodný turnaj. Tu prekvapil svojou ostrou a nekompromisnou hrou a delil sa o 4.– 6. miesto.

Tatranský pohár sa postupne stal najvýznamnejším šachovým podujatím na Slovensku, s možnosťou získania veľmajstrovských noriem, na čom sa organizačne podieľal aj Dr. Nemeč.

V roku 1969 dostal diplom za účasť na Majstrovstvách ČSSR v šachu.

V roku 1976 vyhráva „B“ turnaj a postúpil do hlavného turnaja o Tatranský pohár.

Aj po odchode do dôchodku sa Dr. Tadeuš Nemeč aktívne zúčastňoval na turnajoch, buď je to „Tirnavia“ kde hrával v kategórii seniorov, „Open Bratislava“, alebo v obnovenom turnaji o Tatranský pohár, ktorý po roku 1992 organizuje náš šachový klub Slovan Bratislava pod názvom „Open Tatry“.

V roku 1996 v Opene Tatry sa delil o 12.– 21. miesto so ziskom 5,5/9 a vyhral kategóriu seniorov, čo bola dôstojná rozlúčka s aktívnou činnosťou.

Na sklonku života Dr. Nemeč sa trikrát zúčastnil na medzinárodnom turnaji v Bieli, kde vždy skončil na popredných miestach v kategórii seniorov.

Dr. Tadeuša Nemca si mnohí pamätáme ešte z čias keď sme boli mladí a spomíname na Taďa, ako vášnivého a oddaného srdcom a dušou šachového hráča a fanúšika. Poznáme ho ako tímového a spoľahlivého hráča v súťažiach družstiev, ktorý sa na svojich súperov zodpovedne pripravoval. Až do neskorého veku bol stálym návštevníkom klubu, kde pravidelne hrával tréningové partie s Janom Kotlárikom alebo Jožom Majchrákom a neustále analyzoval odohrané partie so svojimi povestnými zapichovacími šachmi, ktoré nazýval „šaškami“.

Na jeho pamiatku rodina Jurkovičová - dcéra Lujza a zať Martin, spoločnosť JURKI-HAYTON s.r.o, ako sponzor podujatia a ŠK Slovan Bratislava založili v roku 2005 Memoriál MUDr. Tadeuša Nemca, ktorý sa každoročne v máji hrá ako otvorený FIDE turnaj v rapid šachu.

Na záver zopár partii Dr. Nemca:

Nemeč T. - Majchrák J., Starý Smokovec 1955

1.d4 e6 2.e4 d5 3.e4 c5 4.c3 Jc6 5.Jf3 cxd4 6. cxd4 Sb4+ 7.Sd2 Db6 8.Sxb4 Dxb4 9.Dd2 Dxd2 10.Kxg2 Jge7 11.Jc3 a6 12.Sd3 b5 13.Vhc1 0-0 14. Je2 Sb7 15.Vc5 Vfc8 16.Vac1 h6 17. h4 Kf8 18. Kc3 Vab8 19. b4 Ja7 20.Kb3 Vxc5 21. dxc5 Jac6 22.Jed4 Ke8 23.Ve1 Kd8 24.a3 Kc7 25.Jxd4 Jc6 26. Jxc6 Sxc6 27.Ve3 Kd7 28. Vg3 g6 29.Vg4 Ke7 30.Vd4 Vf8 31.a4 f6 32.a4 f6 33.exf6 Vxf6 34.f4 Se8 35.axb5 axb5 36.g4 Vf8 37.Ve2 Kf6 38. Vd1 Kf7 39. Vf1 Kf6 40.Kd4 Ke7 41.Sd3 h5 42.g5 Sf7 43.Va1 Vf8 44.Va7+ Kf8 45.Ke5 Vg7 46.c6 1-0

Ráchela M. - Nemeč T., Slovan Open 1996

1.e4 d6 2.d4 e5 3.dxe5 dxe5 4.Dxd8 Kxd8 5.Jc3 Jc6 6.Vc4 Ke8 7.Jge2 Sc5 8.Vf1 b5 9.Jxb5 Ja6 10.Jbc3 Jb4 11.Sb3 Se6 12.a3 Jd3+ 13.cxd3 Sxb3 14.Se3 Sb6 15.Jc1 Se6 16.Ja4 Vb8 17.Jxb6 axb6 18.f4 f6 19.Vf2 Je7 20.Vd2 c5 21.Je2 Jc6 22.Jc3 Ja5 23. Vb1 Jb3 24.Vc2 Vd8 25.Jb5 Vxd3 26.Ke2 Vd7 27.h3 fxe4 28.Sxf4 Ke7 29.e5 Sf5 30. exf6+ gxf6 31.Vc3 Jd4+ 32.Jxd4 cxd4 33.Vcc1 Sxb1 34.Vxb1 d3+ 35.Kf3 Vc8 36. Sd2 Vc2 37.Sc3 Kf7 38.Vd1 b5 39.g3 h5 40.Ke3 Ve2+ 41.Kf3 Vh2 42.h4 Kg6 43.Ke3 Ve2+ 44.Kf3 Ve6 45.Vd2 Kf5 46.Vf2 Kg6 47.Vd2 f5 48.Kf2 Ve4 49.Kf3 Kf7 50.Kf2 Ke6 51.Kf3 Vd5 52.Sb4 Kd7 53.Sc3 Kc6 54.Kf2 Kc5 55.Kf3 Kc4 56.Kf2 Vd8 57.Kf3 Vde8 58.Sb4 Ve2 59.Vd1 Vxb2 60.Kf4 Vg8 61.Vc1+ Vc2 62.Vd1 Kd4 63.Vf1 Vg4 64. Kxf5 Vxg3 65.Sa5 Ke3 66.Sb4 d2 67.Vd1 Ke2 0-1

Nemeč T. – Cvičela A., II. liga západ 1996

1.d4 d5 2. c4 c6 3.Jf3 Jf6 4.Jc3 e6 5.e3 Jbd7 6.Dd2 Sd6 7.e4 dxe4 8.Jxd4 Jxd4 9.Dxd4 0-0 10.Sd3 g6 11.0-0 c5 12.Sh6 Ve8 13.Se2 f5 14.De3 e5 15.dxc5 Jxc5 16.Vfd1 Dc7 17.b4 Je4 18.c5 Sc8 19.Sxc8 Kxc8 20.Sb5 Ve7

21.Sd3 Jf6 22.Dh6 Vg7 23.Sc4 Jg8 24.Sxg8 Kxg8 25.Vd6 De7 26.Jg5 f4 27. Vad1 Sf5 28.f3 Ve8 29.h4 Dc7
30.Kh1 b6 31.c6 b5 32.Je4 Sxe4 33.Vd7 Vee7 34.Vxc7 Vxc7 35.Vd8+ Kf7 36. Dxc7+ 1-0